

NHẬN THỨC, ĐÁNH GIÁ CỦA NGƯỜI DÂN KHU VỰC MIỀN NÚI VỀ HOẠT ĐỘNG THỂ DỤC THỂ THAO

Mai Thị Bích Ngọc⁽¹⁾
Trần Trung Khánh⁽²⁾; Dương Văn Phương⁽²⁾

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy khảo sát nhận thức, đánh giá của người dân khu vực miền núi về hoạt động TDTT trên các mặt: Tầm quan trọng của TDTT; tác dụng của tập luyện TDTT; công tác tổ chức thi đấu, tuyên truyền, hướng dẫn, bồi dưỡng TDTT của chính quyền địa phương. Kết quả đánh giá là căn cứ quan trọng để tác động các giải pháp nâng cao nhận thức của người dân miền núi về hoạt động TDTT.

Từ Khóa: TDTT, khu vực miền núi, nhận thức...

Awareness and assessment of people living in mountainous areas about sports activities

Summary:

The topic has applied regular scientific research methods to survey and evaluate the perception and assessment of people living in mountainous areas about public sport activities. The evaluation has been done in the following aspects: importance and significance of public sport; effects of physical training; local authorities' effort in competition organization, propaganda, guidance and sports training. The assessment results are an important basis for influencing solutions so as to raise awareness of people living in mountainous areas about public sports activities.

Keywords: public sport, mountainous areas, awareness...

ĐẶT VẤN ĐỀ

Việc phát triển TDTT tại các vùng miền núi, dân tộc thiểu số đã được Đảng, Nhà nước và toàn xã hội quan tâm. Có nhiều công trình nghiên cứu khoa học về vấn đề phát triển TDTT quần chúng cũng như phát triển TDTT ở các vùng miền, xây dựng thiết chế TDTT cơ sở, giải pháp phát triển loại hình CLB TDTT hay mô hình hoạt động một số CLB TDTT... tuy nhiên, chưa có tác giả nào quan tâm nghiên cứu nhận thức, đánh giá của người dân khu vực miền núi về hoạt động TDTT, nơi có những điều kiện kinh tế, xã hội, đặc điểm dân tộc, văn hóa, địa lý, khí hậu... rất đặc trưng và cần được quan tâm nghiên cứu.

Để có căn cứ khoa học tác dụng các giải pháp phù hợp, có hiệu quả nâng cao nhận thức của người dân về hoạt động TDTT, từ đó tác động có hiệu quả các giải pháp phát huy ưu điểm, khắc phục nhược điểm để đẩy mạnh hoạt động TDTT

cho người dân khu vực miền núi, nghiên cứu chính xác nhận thức, đánh giá của người dân khu vực miền núi về hoạt động TDTT là vấn đề cần thiết và có ý nghĩa thực tiễn.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp quan sát sơ phạm, phương pháp phỏng vấn và phương pháp toán học thống kê.

Đối tượng khảo sát thực tế trên 3429 người dân tại 7 tỉnh miền núi thuộc 3 miền Bắc, Trung và Nam.

Các tỉnh miền núi thuộc miền Bắc: Lựa chọn khảo sát tại Tỉnh Hà Giang và Tỉnh Sơn La

Các tỉnh miền núi thuộc miền Trung: Lựa chọn khảo sát tại Tỉnh Nghệ An, tỉnh Quảng Ngãi và tỉnh Đắk Lắk

Các tỉnh miền núi thuộc miền Nam: Lựa chọn khảo sát tỉnh Tây Ninh và Bình Phước

⁽¹⁾TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

⁽²⁾ThS, Đại học Ngân Hàng Thành phố Hồ Chí Minh



Khu vực miền núi hiện là nơi sinh sống của nhiều dân tộc thiểu số tại Việt Nam và hiện đang phát triển nhiều môn thể thao dân tộc

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng nhận thức của người dân miền núi về tầm quan trọng của TDTT

Sử dụng phương pháp điều tra xã hội học tiến hành khảo sát 3429 người dân tại 7 tỉnh miền núi nhận thức về tầm quan trọng của TDTT với sức khỏe của người dân miền núi. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Chỉ có 20% số người được hỏi đánh giá việc tập luyện TDTT là rất

quan trọng và quan trọng. 80% số người còn lại đánh giá là ít quan trọng, không quan trọng và không có ý nghĩa, trong đó mức đánh giá đông nhất đạt được ở mức không quan trọng, sau đó tới ít quan trọng. Như vậy, có thể thấy còn nhiều người dân miền núi nhận thức về tầm quan trọng của tập luyện TDTT với sức khỏe là chưa thực sự đúng đắn và cần có các giải pháp tác động phù hợp để cải thiện tình trạng này.

Bảng 1. Kết quả khảo sát nhận thức về tầm quan trọng của tập luyện TDTT với sức khỏe của người miền núi (n=3429)

Mức độ quan trọng	Hà Giang (n=492)		Sơn La (n=594)		Nghệ An (n=585)		Quảng Ngãi (n=591)		Đắk Lắk (n=588)		Tây Ninh (n=219)		Bình Phước (n=360)		Tổng (n=3429)		
	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	Xếp hạng
Rất quan trọng	56	11.38	53	8.92	62	10.6	63	10.66	52	8.84	19	8.68	32	8.89	337	9.83	5
Quan trọng	62	12.6	71	11.95	63	10.77	61	10.32	72	12.24	25	11.42	41	11.39	395	11.52	3
Ít quan trọng	165	33.54	205	34.51	18	3.08	216	36.55	221	37.59	105	47.95	109	30.28	1039	30.3	2
Không quan trọng	170	34.55	214	36.03	374	63.93	180	30.46	174	29.59	47	21.46	152	42.22	1311	38.23	1
Không có ý nghĩa	39	7.93	51	8.59	68	11.62	71	12.01	69	11.73	23	10.5	26	7.22	347	10.12	4

Bảng 2. Kết quả khảo sát về tác dụng của tập luyện TDĐT với người miền núi (n=3429)

Tác dụng	Hà Giang (n=492)		Sơn La (n=594)		Nghệ An (n=585)		Quảng Ngãi (n=591)		Đắk Lắk (n=588)		Tây Ninh (n=219)		Bình Phước (n=360)		Tổng (n=3429)	
	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%
Nâng cao sức khỏe	67	13.62	58	9.76	63	10.77	65	11	71	12.07	31	14.16	48	13.33	403	11.75
Ít đau ốm	34	6.91	27	4.55	36	6.15	41	6.94	39	6.63	14	6.39	21	5.83	212	6.18
Ngủ ngon	44	8.94	38	6.4	33	5.64	40	6.77	36	6.12	15	6.85	24	6.67	230	6.71
Giảm cân	37	7.52	32	5.39	35	5.98	39	6.6	33	5.61	16	7.31	22	6.11	214	6.24
Tăng cường giao lưu với bạn bè	86	17.48	62	10.44	69	11.79	73	12.35	89	15.14	35	15.98	47	13.06	461	13.44
Cải thiện trí nhớ	11	2.24	7	1.18	16	2.74	12	2.03	8	1.36	3	1.37	6	1.67	63	1.84
Giúp lạc quan, yêu đời	89	18.09	75	12.63	69	11.79	72	12.18	71	12.07	43	19.63	38	10.56	457	13.33
Tốn thời gian, tiền bạc	162	32.93	169	28.45	151	25.81	158	26.73	173	29.42	98	44.75	115	31.94	1026	29.92
Gây mệt mỏi, ức chế tinh thần	121	24.59	138	23.23	125	21.37	136	23.01	143	24.32	78	35.62	3	0.83	744	21.7
Gây chấn thương, ảnh hưởng xấu tới sức khỏe	106	21.54	122	20.54	108	18.46	113	19.12	109	18.54	68	31.05	87	24.17	713	20.79
Ý kiến khác	3	0.61	1	0.17	5	0.85	2	0.34	2	0.34	3	1.37	2	0.56	18	0.52

Bảng 3. Đánh giá của người dân khu vực miền núi về công tác tổ chức thi đấu, tuyên truyền, hướng dẫn, bồi dưỡng TDDT của chính quyền địa phương (n=3429)

Nội dung	Hà Giang (n=492)		Sơn La (n=594)		Nghệ An (n=585)		Quảng Ngãi (n=591)		Đắk Lắk (n=588)		Tây Ninh (n=219)		Bình Phước (n=360)		Tổng (n=3429)	
	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	Xếp hạng
	Thường xuyên	31	6.3	35	5.89	52	8.89	48	8.12	43	7.31	17	7.76	22	6.11	248
Thỉnh thoảng	67	13.62	71	11.95	69	11.79	73	12.35	75	12.76	32	14.61	36	10	423	3
Ít khi	168	34.15	207	34.85	195	33.33	206	34.86	182	30.95	76	34.7	133	36.94	1167	1
Rất hiếm khi	83	16.87	103	17.34	0	0	84	14.21	87	14.8	37	16.89	59	16.39	453	2
Chưa từng có	143	29.07	178	29.97	269	45.98	180	30.46	201	34.18	12	5.48	20	5.56	319	4
Rất vừa ý	3	0.61	6	1.01	11	1.88	7	1.18	9	1.53	4	1.83	8	2.22	48	5
Tương đối vừa ý	56	11.38	72	12.12	68	11.62	55	9.31	49	8.33	17	7.76	30	8.33	347	4
Bình thường	173	35.16	219	36.87	208	35.56	226	38.24	219	37.24	85	38.81	137	38.06	1267	1
Không vừa ý	76	15.45	95	15.99	92	15.73	89	15.06	87	14.8	33	15.07	60	16.67	532	2
Rất không vừa ý	184	37.4	202	34.01	206	35.21	214	36.21	224	38.1	25	11.42	45	12.5	416	3

2. Kết quả khảo sát nhận thức của người dân miền núi về tác dụng của tập luyện Thể dục thể thao với sức khỏe

Khảo sát nhận thức của 3429 người dân miền núi về tác dụng của tập luyện TDTT với sức khỏe được trình bày tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Tương ứng như kết quả khảo sát nhận thức về tầm quan trọng của tập luyện TDTT với sức khỏe, kết quả khảo sát về tác dụng của tập luyện TDTT với sức khỏe cũng cho thấy: Bên cạnh những người dân nhận thức đúng về tầm quan trọng của TDTT với sức khỏe, còn một bộ phận không nhỏ người dân có nhận thức chưa đúng về tác dụng của tập luyện TDTT với sức khỏe. Kết quả đánh giá tập trung nhiều vào các tác dụng tiêu cực như: Tốn thời gian, tiền bạc; Gây mệt mỏi, ức chế tinh thần; Gây chấn thương, ảnh hưởng xấu tới sức khỏe... chính những nhận thức này sẽ khiến người dân không tham gia tập luyện TDTT. Chính vì vậy, cần có tác động phù hợp để cải thiện tình trạng này.

3. Đánh giá của người dân miền núi về công tác tổ chức thi đấu, tuyên truyền, hướng dẫn, bồi dưỡng TDTT của chính quyền địa phương

Khảo sát đánh giá của 3429 người dân thuộc 7 tỉnh miền núi về công tác tổ chức thi đấu, tuyên truyền, hướng dẫn và bồi dưỡng TDTT của chính quyền địa phương tại bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy:

Về tần suất tổ chức thi đấu, tuyên truyền, hướng dẫn, bồi dưỡng TDTT: Phần lớn người dân đánh giá là rất hiếm khi và chưa từng có. Trên thực tế, các hoạt động này đều đã được tổ chức tuyên truyền. Điều này chứng tỏ hiệu quả của việc tuyên truyền, hướng dẫn, bồi dưỡng TDTT của chính quyền địa phương tác động tới người dân là chưa hiệu quả. Cần có giải pháp cải thiện vấn đề này.

Tương ứng với đánh giá về công tác tuyên truyền, phần lớn người dân cảm thấy bình thường và không vừa ý. Tỷ lệ người dân đánh giá ở mức độ rất vừa ý và tương đối vừa ý là thấp nhất.

KẾT LUẬN

Còn nhiều người dân miền núi nhận thức chưa đúng về vai trò, tầm quan trọng và tác

dụng của tập luyện TDTT với sức khỏe. Cần có những giải pháp phù hợp để cải thiện tình trạng trên.

Hiệu quả công tác tuyên truyền về hoạt động TDTT của chính quyền địa phương tới người dân chưa tốt, ảnh hưởng lớn tới nhận thức của người dân về hoạt động TDTT.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Ngọc Kim Anh (2013), “Nghiên cứu phát triển TDTT quần chúng xã, bản vùng đồng bào dân tộc thiểu số Tây Bắc”, *Luận án tiến sĩ giáo dục học*, Viện Khoa học TDTT, Hà Nội.
2. Trần Kim Cương (2009), “Nghiên cứu những giải pháp phát triển các loại hình CLB TDTT cơ sở trong điều kiện phát triển kinh tế xã hội ở tỉnh Ninh Bình”, *Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục*, Viện khoa học TDTT, Hà Nội.
3. Phạm Tuấn Hiệp (2012), “Duy trì và phát triển loại hình tập luyện thể dục thể thao dựa vào phúc lợi xã hội ở xa, phường, thị trấn của tỉnh Bắc Ninh”, *Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục*, Viện Khoa học TDTT, Hà Nội.
4. Đặng Quốc Nam (2006), “Nghiên cứu các giải pháp xã hội hóa nhằm khai thác tiềm năng để phát triển TDTT quần chúng ở Tp Đà Nẵng”, *Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục*, Viện Khoa học TDTT, Hà Nội.
5. Lê Anh Thơ (2008), *Phát triển TDTT vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi*, Nxb TDTT, Hà Nội.

(Bài nộp ngày 11/10/2021, phản biện ngày 21/10/2023, duyệt in ngày 26/7/2024
 Chịu trách nhiệm chính: Mai Thị Bích Ngọc
 Email: maingoctdt@gmail.com)

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO**4. Trương Quốc Uyên**

Bác Hồ với phong trào “Khỏe vì nước” ở Chiến khu Việt Bắc trong thời kỳ dân tộc ta tiến hành cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược

7. Trương Anh Tuấn

Quan tâm phát triển Thể dục thể thao Người khuyết tật

BÀI BÁO KHOA HỌC**10. Đặng Văn Dũng**

Dự báo tác động của sự phát triển, hoàn thiện hạ tầng và các dịch vụ đến khả năng tham gia thể dục thể thao của người khuyết tật ở các trung tâm văn hóa đô thị đến 2030

13. Mai Thị Bích Ngọc; Trần Trung Khánh; Dương Văn Phương

Nhận thức, đánh giá của người dân khu vực miền núi về hoạt động thể dục thể thao Quần chúng

18. Nguyễn Hoàng Minh Thuận; Nguyễn Anh Trí; Nguyễn Thị Kim Phượng

Thực trạng nhu cầu và sự hài lòng của người tham gia tại giải Marathon quốc tế Đà Lạt Ultra Trail

25. Nguyễn Thành Long

Nguyên nhân những sai lầm thường mắc trong giảng dạy kỹ thuật nhảy xa ưỡn thân cho sinh viên chuyên ngành Điền kinh Ngành Huấn luyện thể thao Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

30. Lê Thị Uyên Phương; Nguyễn Lê Nghĩa

Lựa chọn bài tập Vũ đạo thể thao giải trí (Breakin) nâng cao thể lực cho nam sinh viên năm 2 Đại học Huế trong chương trình chính khóa tự chọn

34. Nguyễn Thị Thu Quyết; Phạm Tuấn Dũng; Nguyễn Tất Dũng

Xác định nguyên nhân hạn chế mức độ đáp ứng việc làm của cử nhân Ngành Giáo dục thể chất Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

42. Nguyễn Văn Phúc; Nguyễn Văn Cường

Thực trạng công tác phát triển thể lực cho học viên sĩ quan chỉ huy tham mưu lục quân cấp phân đội chuyên ngành trinh sát đặc nhiệm, Trường Sĩ quan Lục quân 1

48. Vũ Chung Thủy; Phạm Đức Viễn

Thực trạng hiệu quả nội dung chương trình đào tạo cử nhân ngành Giáo dục thể chất, Trường Đại học Tây Bắc

53. Lê Trí Trường; Đinh Quang Ngọc; Nguyễn Ngọc Sự

Đánh giá chương trình đào tạo vận động viên Cấp cao môn Bóng chuyền tại Việt Nam thông qua các chỉ số, thông số về đào tạo và hoạt động thi đấu

58. Lê Anh Dũng; Hồ Đăng Quốc Hùng; Trần Thị Thùy Linh

Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá năng lực ở vị trí tiền đạo cho vận động viên Bóng đá nam U17 Việt Nam

63. Nguyễn Ngọc Tuấn; Trần Trung; Nguyễn Thị Lan Anh

Đặc điểm hình thái và cấu trúc thành phần cơ thể học sinh lứa tuổi 7 – 8, Trường Tiểu học Đình Bảng 1, Thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh

67. Đỗ Văn Thật

Thực trạng hình thái và chức năng của nam học viên Trường Cao đẳng Cảnh sát nhân dân I thời điểm nhập trường

TIN TỨC - SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT**71. Vũ Trọng Lợi**

Du lịch với thể thao và Yoga

75. Nhật Minh; Dương Thái Bình

Khung trình độ Quốc gia Việt Nam đối với các trình độ Thạc sĩ và Tiến sĩ

78. Trương Thị Hồng Tuyên

Bài tập nâng cao thể lực với bóng

80. Thẻ lệ viết và gửi bài.

THEORY AND PRACTICE OF SPORTS

4. Truong Quoc Uyen

Uncle Ho with the movement "Stay strong for the country" in the Viet Bac War Zone during the French colonial invasion defending periods

7. Truong Anh Tuan

Paying attention to the development of sports and physical training for People with Disabilities

ARTICLES

10. Dang Van Dung

Forecast the impact of the development and improvement of infrastructure and services on the ability of people with disabilities (PWDs)' participation in physical training and sports in urban centers by 2030

13. Mai Thi Bich Ngoc; Tran Trung Khanh; Duong Van Phuong

Awareness and assessment of people living in mountainous areas about public sports activities

18. Nguyen Hoang Minh Thuan; Nguyen Anh Tri; Nguyen Thi Kim Phuong

Current status of requirements and satisfaction of participants at the Da Lat Ultra Trail International Marathon Race

25. Nguyen Thanh Long

Causes of regular mistakes in teaching the hang style technique of long jumping for athlete-majoring students at Bacninh sports university

30. Le Thi Uyen Phuong; Nguyen Le Nghia

Choosing the recreational sport dance exercise "Breakin" to improve fitness for junior male students at Hue University in the elective course program

34. Nguyen Thi Thu Quyet; Pham Tuan Dung; Nguyen Tat Dung

Determining the causes that limit the job's requirement satisfaction level of bachelor's degree owner in Physical Education major at Bac Ninh Sports University

42. Nguyen Van Phuc; Nguyen Van Cuong

Actual situation of fitness development for Military-dividing-level Army staff commanding officers majoring in Special Police at Army Officer School 1

48. Vu Chung Thuy; Pham Duc Vien

Actual situation of content effectiveness in Physical Education Bachelor's training program at Tay Bac University

53. Le Tri Truong, Dinh Quang Ngoc, Nguyen Ngoc Su

Evaluating the volleyball training program for high-level athletes in Vietnam through indicators and parameters in training and competition

58. Lê Anh Dũng; Ho Dang Quoc Hung; Tran Thi Thuy Linh

Developing standards for assessing performance proficiency in the striker position for Vietnam U17 men's football players

63. Nguyen Ngoc Tuan; Tran Trung; Nguyen Thi Lan Anh

Morphological characteristics and body composition structure of students aged 7 - 8 at the Dinh Bang 1 Primary School, Tu Son town, Bac Ninh province

67. Do Van That

Current morphological and functional state of male students of People's Police College I at the time of admission

NEWS - EVENTS AND PEOPLE

71. Vu Trong Loi

Tourism associated with sports and yoga

75. Nhat Minh; Duong Thai Binh

Vietnam National Qualifications Framework for Master and Doctor degrees

78. Truong Thi Hong Tuyen

Strength training exercises with the ball

80. Rules of writing and posting.